

Handläggare: Lisbeth Westerlund
Telefon: 08-508 25 016

Till
Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Eddie Friberg
Bitr. förvaltningschef

Sammanfattning

Rökfri arbetstid föreslås införas i alla stadens verksamheter senast den 1 maj 2010. Varje nämnd ska ansvara för det lokala förberedelse- och förankringsarbetet. Ett införande av rökfri arbetstid i Stockholms stad betyder att brukare i stadens verksamheter erbjuds stadens tjänster i en renare miljö. En rökfri arbetstid blir också ett betydelsefullt bidrag i stadens folkhälsoarbete. Förvaltningen tillstyrker förslaget om införande av rökfri arbetstid i kombination med stödinsatser för de rökande medarbetarna.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden för beredning överlämnat remiss av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande ”Införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter”. Remisstiden går ut 7 november 2009.

Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder och samtliga stadens bolag samt stadsledningskontoret, personal- och jämställdhetsutskottet och kommunstyrelsens handikappråd.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen i samarbete med samtliga avdelningar inom förvaltningen.

Remissen i sammanfattning

Rökfri arbetstid föreslås införas i alla stadens verksamheter senast den 1 maj 2010. Varje nämnd ska ansvara för det lokala förberedelse- och förankringsarbetet.

De som är beroende av tjänster som finansieras av staden har rätt till en rökfri miljö. Ett införande av rökfri arbetstid i Stockholms stad betyder att brukare i stadens verksamheter erbjuds stadens tjänster i en renare miljö. En rökfri arbetstid blir också ett betydelsefullt bidrag i stadens folkhälsoarbete.

Många av dem som röker vill sluta. Att sluta röka är ett personligt beslut som ingen arbetsgivare kan påtvinga någon. Arbetsgivaren kan möjliggöra och underlätta ett rökfritt liv. Bland kommunalt anställda finns stora grupper med hög andel rökare.

Enligt Tobaksfaktas kartläggning i maj 2009 har 77 svenska kommuner infört rökfri arbetstid. Ytterligare 11 har beslutat att göra det, och bestämt när det ska ske. Erfarenheterna från olika kommuners arbete visar att beslutet om rökfri arbetstid måste förankras väl, få acceptans och stöd från ledning och chefer. Införandet bör ske i samverkan med fackliga organisationer och eventuella stöd till rökare som vill sluta röka bör erbjudas i samma former och omfattning oavsett i vilken verksamhet eller på vilken nivå medarbetaren arbetar.

Rökning ska enligt förslaget inte vara tillåten under arbetstiden, vilket även inkluderar alla kortare pauser. Lunchrasten ingår inte i arbetstiden och berörs därför inte av beslutet om rökfrihet. Rökfri arbetstid föreslås gälla alla stadens medarbetare och chefer och ska hanteras som övriga ordningsföreskrifter på arbetsplatsen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen tillstyrker förslaget om införande av rökfri arbetstid i kombination med stödinsatser för de rökande medarbetarna.

Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att främja en rökfri miljö. Vid en intresseavvägning mellan friheten för medarbetare att röka på arbetstid, bättre miljö och hälsa för såväl brukare som medarbetare, anser förvaltningen att ett förbud är motiverat.

Stadsledningskontoret skriver att ..."De erfarenheter som hitintills redovisats av rökfri arbetstid är uteslutande goda."... De redovisar inte vilka erfarenheter, men förvaltningen utgår från att man då syftar på en bättre miljö och hälsa för brukarna och medarbetarna samt att rökförbudet har lett till att rökande medarbetare antingen har slutat röka eller minskat sin konsumtion.

Det är viktigt att införande av rökfri arbetstid sker med respekt för de som röker med insikt om att det för vissa troligen kommer att bli svårt. Fokus bör ligga på stöd till den enskilde och inte på sanktioner av något slag. Förvaltningen anser att det är angeläget att stadsledningskontoret tar ett aktivt ansvar i genomförandet av rökfri arbetstid i stadens verksamheter för att skapa samma förutsättningar för de som behöver stöd att sluta eller minska sin rökning.

Erfarenheterna från andra kommuner visar att det är viktigt att beslutet om rökfri arbetstid förankras väl i organisationen. Förvaltningen anser därför att förslaget att införa rökfri arbetstid från den 1 maj 2010 är en lämplig tidpunkt. Det finns då tid att utarbeta en genomförandeplan i samverkan med personal och fackliga organisationer.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande "Införande av rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter"